

## 9. SINIFLAR COĞRAFYA DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEĞİ

ADI:

SOYADI:

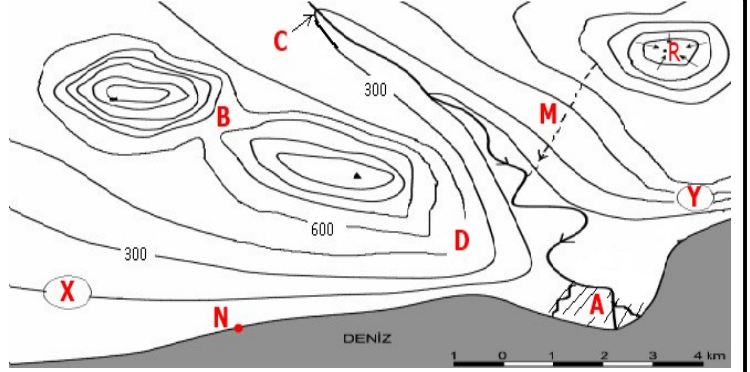
NUMARA:

SINIF:

ALDIĞI NOT:

1) Harita çiziminde hataları en aza indirmek için değişik çizim yöntemleri kullanılır. Buna projeksiyon denir. Kullanılan projeksiyon yöntemleri ülke ya da bölgelerin bulunduğu yere göre değişebilmektedir. Buna göre aşağıdaki ülkelerin haritaları çizilirken hata ve bozulmanın en az olması için hangi projeksiyon yöntemleri kullanılmalıdır?

1. Türkiye:
2. Grönland:
3. Brezilya:



2. Yukarıda verilen izohips haritasında gösterilen yer şekillerinin adlarını yazın.

Örn: M Mevsimlik akarsudur. (Bazen akan bazen kuruyan akarsu) Haritada kesik çizgilerle gösterilir.

A ..... B .....  
C ..... N .....  
D ..... R .....

X ve Y yamaçlarındaki eğim durumu nasıldır?

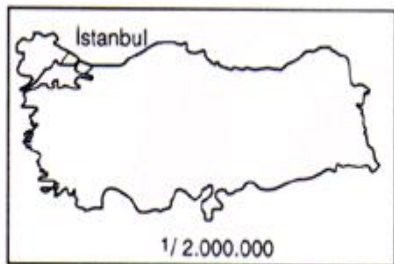
.....

3) Yaklaşık olarak 8300 km olan kıyı uzunluğumuz 1/10.000.000 ölçekli bir haritada kaç cm olarak gösterilir?

4) 21 Mart tarihinde 45° doğu boylamında (Türkiye'nin en doğusunda) güneş saat 5.00'de doğuyor. Aynı gün 26 doğu boylamında (Türkiye'nin en batısında) kaçta doğar?

5.

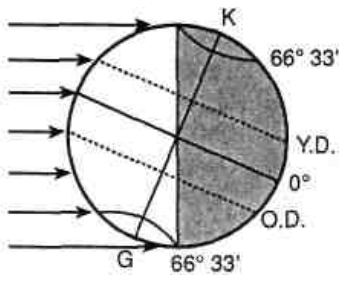
1. ve 2. Haritayı karşılaştırarak aşağıdaki soruları cevaplayın.



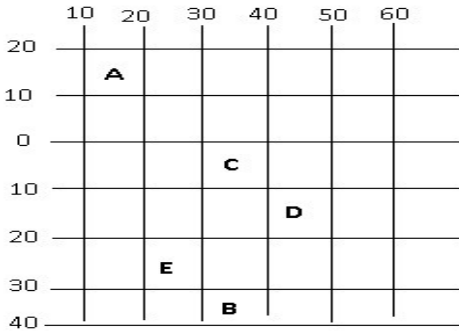
- a. Hangi haritada daha ayrıntılıdır?
- b. Hangi haritada hata oranı daha fazladır?
- c. Hangi haritanın ölçeği daha büyüktür?

6) Aşağıda verilen olayların, dünyanın hangi hareketinden ve özelliğinden kaynaklandığını karşısına yazınız.

a. Yarımkürelerde mevsim sürelerinin farklı olması	
b. Paralellerin boylarının eşit olmaması	
c. Yerel saat farkının oluşması	
d. Gölge boylarının yıl içinde değişmesi	
e. Harita çiziminde bozulma olması	
f. Mevsimlerin oluşması	
g. Türkiye'de yaz yaşanırken Şilide kış yaşanması	
h. Gece ve gündüzün ardalanması	
i. Meltem rüzgarlarının oluşması	
j. Muson rüzgarlarının oluşması	
k. Yerçekiminin ekvatorдан kutuplara gidildikçe artması	



7. Dünya güneşin karşısında yandaki konumda iken Türkiye'de gerçekleşen 2 özellik yazın.



8. Yukarıdaki şekle göre;

- İzdüşüm alanı (kapladığı yer) en küçük olan: .....
- A bölgesinin en doğusu ile E bölgesinin en batısı arasında kaç dakikalık zaman farkı vardır: .....
- Hangi iki bölgenin izdüşüm alanları birbirine eşittir: .....
- A bölgesinden hareket eden bir uçağın Türkiye'ye gelmesi için hangi yöne doğru uçuşması gerekir? .....

9. 1/2.000.000 ölçekli dünya fiziki haritasının ölçek paydasındaki sayı iki kat büyütülerek tekrar çizilmiştir.

**Elde edilen haritada;**

- hata oranı,
- küçültme oranı,
- ayrıntıyı gösterme gücü
- Everest dağının yüksekliği
- iki şehir arası harita uzaklığı

**gibi özelliklerde ne tür değişim olur?**

## TEST

1. Türkiye fiziki haritasında;

- eğim bulma,
- profil oluşturma,
- idari sınırları belirleme

**İşlemlerinden hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi eş yükselti eğrilerinin özelliklerinden **değildir**?

- Eş yükselti eğrileri kapalı eğrilerdir.
- Sıfır metre eş yükselti eğrisi deniz kıyısını gösterir.
- Eş yükselti eğrilerinde dıştan içe doğru yükselti artar.
- Bir eş yükselti eğrisi üzerindeki tüm noktaların yükseltileri aynıdır.
- Eş yükselti eğrileri arası yükselti farkı yer şekillerinin eğim durumuna göre değişir.

3. Bir haritanın yalnızca ölçeğinden yararlanılarak

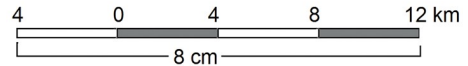
- yükselti bulma,
- alan hesaplama,
- uzunluk hesaplama

**İşlemlerinden hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4. Türkiye siyasi haritasının ölçeğinin paydası iki kat büyütüldüğünde haritada İzmir ile İstanbul arası uzaklık hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- 2 kat küçülmüştür.
- 2 kat büyümüştür.
- 4 kat küçülmüştür.
- 4 kat büyümüştür.
- 8 kat küçülmüştür.



5. Yukarıdaki çizgi ölçeğin kesir ölçek karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- 1/200.000
- 1/400.000
- 1/600.000
- 1/800.000
- 1/1.000.000

6. Bir yerin haritasının çizimine başlanılmadan önce aşağıdakilerden hangisinin belirlenmesi gerekir?

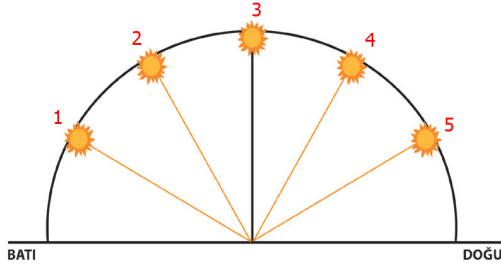
- Ölçek
- Lejant
- Yön oku
- Kullanım amacı
- Coğrafi koordinat

7. Yerel saatleri aynı olan iki bölge için;

- Ekvator'a göre yarım küreleri,
- Başlangıç meridyenine göre konumları,
- Tarih değiştirme çizgisine uzaklıkları,

**Gibi özelliklerden hangileri kesinlikle aynıdır?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III



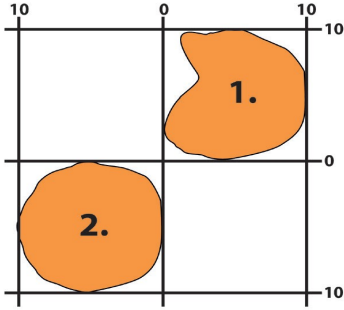
Yukarıdaki görselde 21 Mart'ta aynı anda beş farklı noktada Güneş'in ufuk düzlemindeki konumları verilmiştir. (8 ve 9. soruları yukarıdaki görsele göre cevaplayınız.)

8. Verilen noktalardan hangisinde yerel saat **daha ileridir?**

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4. E) 5.

9. Aynı anda verilen noktalardan hangisinde **gölge en kısadır?**

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4. E) 5.



10. Yandaki koordinat sisteminde, iki farklı taralı bölge verilmiştir. **Taralı bölgeler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?**

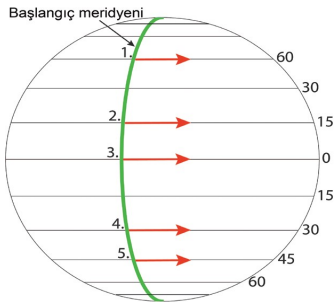
- A) 1. bölge, Kuzey Yarımküre'de yer alır.  
B) 2. bölgenin doğusu, 10°

doğu meridyeni ile sınırlanmıştır.

- C) 1. bölgenin kuzeyi ile güneyi arası kuş uçuşu uzaklık 1.110 km'dir.  
D) 2. bölgenin doğu ile batısı arasındaki zaman farkı 40 dakikadır.  
E) 1. bölgenin güney sınırı ile 2. bölgenin kuzey sınırı Ekvator'dur.

11. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı her paralelde bir derece küçülür. Aşağıdakilerden hangisi bu duruma bağlı meydana gelir?

- A) Güneşin doğuş batış yerlerinin yıl içinde değişmesi  
B) Ekvatordan kutuplara doğru denizlerin tuzluluğunun azalması  
C) Aydınlanma çemberinin yıl içinde yer değiştirmesi  
D) Gece - gündüzün birbirini takip etmesi  
E) İki meridyen arasındaki zaman farkının 4 dakika olması



12. Yukarıdaki model küre üzerindeki paralel daireleri üzerinden eşit hızla ve eşit yükseklikte aynı anda hareket eden uçaklardan hangisi bir turunu **daha geç** tamamlar?

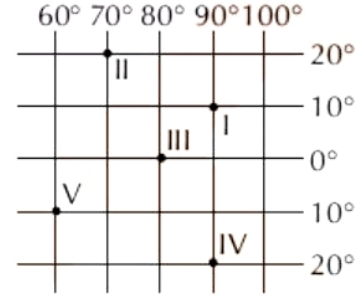
- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4. E) 5.

13. Uşak ili, 1/1.000.000 ölçekli Türkiye siyasi haritasında yaklaşık 50 cm<sup>2</sup> alan kapladığına göre Uşak ilinin iz düşümsel gerçek alanı kaç km<sup>2</sup> dir?

- A) 1.000 B) 2.000 C) 3.000 D) 4.000 E) 5.000

14. Dünya güneş etrafındaki hareketini, elips şeklindeki yörüngesinde 365 gün 6 saatte tamamlar. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi elips yörüngesinin sonuçları arasında yer alır?

- A) Aynı anda Kuzey ve Güney Yarımkürede farklı mevsimlerin yaşanması  
B) Dünya'nın güneşe yaklaşip uzaklaşması  
C) Sürekli rüzgârların yönünde sapmaların olması  
D) Yıl içinde gece - gündüz sürelerinin değişmesi  
E) Bir merkezdeki cisimlerin gölge boyunun yıl içinde değişmesi



15. Aşağıdakilerden hangisi şekildeki enlem ve boylam dereceleri verilen merkezlerde **21 Aralık'ta** gözlenecek bir durum **değildir?**

- A) Bütün merkezlerde cisimlerin öğle vakti gölgesi kuzeye düşer  
B) I ve II numaralı merkezlerde gündüz süreleri gece sürelerinden kısadır.  
C) IV numaralı merkezde güneş III numaralı merkezden önce doğar.  
D) V numaralı merkezde gece gündüz süreleri arasındaki fark IV numaralı merkezden fazladır.  
E) IV numaralı merkezde cisimlerin gölge uzunluğu III numaralı merkezden kısadır.

**CEVAPLAR:**

1. 1. Konik 2. Düzlem 3. Silindir  
2. a-delta b-boyun c-vadi(akarsu) d-sırt n-kıyı çizgisi r-kapalı çukur (çanak) X'te eğim az Y'de fazla  
3. 83cm  
4. 06.16  
5. a-1 b-2 c-1  
6. Yörüngesinin şekli-a  
Dünyanın şekli-b,e,k  
Günlük hareket-c,h,i,  
Yıllık hareket (eksen eğikliği)- d,f,g,j  
7. Tarih 21 Aralık. Türkiye'de en kısa gündüz yaşanır. Bu tarihten sonra gündüzler uzamaya başlar. Ülkemizde kışın başladığı tarihtir.  
8. a-B b-Yoktur c-A ve D d-Kuzeydoğu  
9. I-artar II-artar III-azalır IV-değişmez V-artar  
TEST: 1C 2E 3D 4A 5A 6D 7B 8A 9C 10B 11B 12C 13E 14B 15D